Štev. 251 (Posamezna številka 8 vinarjev.) V Trstu, v ponedeljek, 10. septembra 1917 Letnik XLII.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 31·20
Za pol leta . . . . . „ 15·60
za tri mesece . . . . . „ 7·80
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 6·20
za pol leta . . . . . „ 3·10

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone.
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti" — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilični račun št. 41.652.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 9. (Kor.) Uradno se razglaša: 9. septembra 1917.

Vzhodno bojišče. — Na armadni fronti nadvojvode Jožefa mestoma topovski boj in živahnejše bojno delovanje.

Italijansko bojišče. — Sv. Gabrijel in drugi odseki soške fronte so v težkem italijanskem topovskem ognju. Sovražno pehoto je zadržala naša artilerija.

Jugovzhodno bojišče. — V albansko-macedonskem pojezerju se razvijajo boji med našimi četami in Francozi. Ob dolnji Voluši so bili sovražni izvidni oddelki odbiti.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 9. (Kor.) Veliki glavni stan, 9. septembra 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: V Flandriji zvišano topovsko delovanje ob obali in od gozda Houthoulsta do ceste Menin—Ypern. Po bobnajočem ognju so bili izvršeni ponoči srditi angleški sunki severovzhodno St. Julienne. Sovražnik je bil povsod odbit. Južno prekopa La Bassee in na obeh bregovih Scarpe so Angleži istotako z močnim topovskim ognjem pripravljali nasilna poizvedovanja, ki pa niso imela nobenega uspeha. Severno St. Quentina so se pri Gricourtu in Villeretu danes zjutraj razvili boji. — Armada nemškega cesarjeviča: V Šampanji so izvršili francoski bataljoni napad vzhodno ceste Somme Py in Souaina; bili so pregnani s protinapadi. Pred Verdunom so se vršili na vzhodnem bregu Meze tekom dneva srditi boji. Prvi valovi zjutraj napadajočih Francozov in sicer med gozdom Fosses in Bezonvauxom so se razbili v ognju posadk naših jarkov. Sovražnim rezervam se je pri novem navalu v gosti megli posrečilo prodreti v gozd Chaume in do Orve—vasi, ki je bila glasom izpovedi nekega ujetega oficirja določena za cilj francoskega napada. Tu jih je zadel srditi protisunek naših rezerv in jih vrgel proti jugu. Zvečer je nov sunek naših bojnih čet izpopolnil uspeh. Po težki borbi je bil pognan sovražnik v splošnem do njegove izhodne postojanke. Ostal mu je manjši dobiček na prostoru v južnem delu gozda Chaume, na vzhodno odtod ležečem grebenu. Od treh francoskih divizij, ki so imele silno krvave izgube — po izpovedbah ujetnikov do 50% — je ostalo v naših rokah nad 300 ujetnikov. Naša pehota se je bila izvrstno, artiljerija je učinkovala zelo dobro; dragoceno službo so izvrševali pehotni letalci.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: Med Vzhodnim morjem in Dvino so naše sprednje čete na več točkah potisnile ruske varnostne oddelke v novo pripravljene postojanke. — Armada nadvojvode Jožefa: Južno Pruta živahen motilni ogenj in praske v sprednjem ozemlju. V dolini Oitoza je topovsko delovanje vidno oživelo.

Macedonska fronta. — Južno Ohridskega jezera so bili sovražni sunki odbiti. Zapadno Malega jezera so francoske sile zasedle par vasi na severnem bregu odseka Devoli.

Prvi generalni kvartirmojster:
pl. Ludendorff.

TURŠKO.

CARIGRAD, 8. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Naše letalsko brodovje je bombardiralo z uspehom pristanišče Mitilene in tamkajšnje sovražno letališče. Naša artiljerija je uničila svetiljnik na otoku Paša vzhodno Kija.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

9. — Včeraj smo nadaljevali s svojim energičnim pritiskom severovzhodno Gorice ter smo sovražne črte in zaledje nasprotnika držali pod živahnim motilnim ognjem. Topovski boji na Krasu. — V dolini Concei, zapadno Gardskega jezera, sta bila odbita dva sovražna napada na dvoje naših predstraž. — V sedanji ofenzivi smo ujeli dosedaj skupaj 30.671 vojakov, med njimi 858 častnikov. Sedaj zbiramo in pregledujemo velikansko množino sovražniku odvzetega orožja in municije.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 8. (Kor.) Wolffov urad poroča: Eden naših podvodnikov je v Sredozemskem morju potopil zopet 19 ladij, skupno 53.500 ton.

BERN, 8. (Kor.) Kakor poročajo francoski časopisi, je parnik »Natal« pri Marseillu zadel v parnik »Malgache« (14.443 ton). Glasom »Petit Parisiena« je poginilo pri tem 21 mož in poveljnik. »Natal« je imel mnogo čet na krovu, katerih izgube niso znane. Vendar morajo biti izgube jako znatne, ker primerja list posameznosti nesreče s strahovitim trčenjem parnikov »Insulaire« in »Libava« l. 1903.

PLEN NEMCEV PRI RIGI NARAŠČA.

BEROLIN, 8. (Kor.) Wolffov urad poroča: Plen velikega uspeha pri Rigi narašča od dneva do dneva. V širokih gozdovih in močvirjih se še vedno skrivajo ruske čete. Ceste, kjer so se Rusi umikali, so polne odvrženih opremnih predmetov in običajnih vozov, oklopnih avtomobilov, orožja itd. Nemci so zaplenili cele zaloge pijonirskega parka in oskrbnih kolon. Ostalo je vse polno municije, ki je ni bilo mogoče več razstreliti, istotako mnogo vojnih kuhinj. V Rigi je bil uplenjen velik pijonirski park. Tudi topovski plen je bistveno večji, kakor se je prvotno domnevalo. V Dvinskem Ustju je bilo uplenjenih 40 večinoma težkih topov. V Rigi je zopet običajno življenje. Moralična pridobitev Rige je skoro še večja kakor strategična in materijalna.

Lloyd George o razvoju položaja na Ruskem.

LONDON, 8. (Kor.) Ministrski predsednik Lloyd George je tekom svojega govora v Birkenheadu izvajal: Nepotrebno je oporekanje, da so poročila iz Rusije slaba. Bil sem vedno prepričan, da bo imela revolucija, ako izbruhne, tudi svoje posledice in da bo podaljšala vojno. Neizogibna posledica revolucije je tudi velika desorganizacija. Pričakujem, da bodo razmere kmalu vzpostavljene, a treba potrpljenja. Ruski voditelji so jako zmožni domoljubi in lojalni napram zaveznikom. Rusi vedo dobro, da ogrožajo Nemci demokratično vlado in da morajo zato braniti svojo svobodo. Bojim se tudi, da bi polom v Rusiji povzročil stvari demokracije na vsem svetu ogromno škodo. Ako prodira sedaj Nemčija v Rusijo s topovi, se je to zgodilo le radi tega, ker ve, da se je metoda sejanja nezaupanja, sovraštva in ozlovoljenja proti zaveznikom ponesrečila. Na moskovski konferenci so se zastopniki vseh strank izjavili za stvar zaveznikov in hočejo tudi zvesto izpolniti vse pogodbe. Prepričan sem, da so ruski ministri kos svoji nalogi in da bodo Angleži radi storili vse, da zopet dvignejo moč Rusije. Ako vise temni oblaki nad Rusijo, pa osvetljuje solnce zastave zaveznikov na drugih bojiščih. Lloyd George je proslavljal dozdevne uspehe Italijanov, odpor Romunov in »zmage« aliirancev na zapadni fronti in opozarjal na predstoječo pomoč Amerike, ki še ni bila nikdar premagana. Končno je pozivljal zborovalce, naj ohranijo hladno kri.

Zanimiv razgovor katoliškega diplomata s papežem.

LONDON, 8. (Reuter. — Kor.) Neki katoliški diplomat neke ententi pripadajoče države je imel nedavno tega razgovor s papežem, o katerem se v listu »Daily News« objavlja naslednje: Ko je diplomat govoril o trpljenju, ki so ga osrednje vlasti povzročile njegovi deželi, je papež nestrpno vzkliknil: »Da, ali Rusi hočejo Carigrad«. Diplomat je odgovoril, da ni vzroka za bojazen pred Rusi. Papež je odgovoril, da Rusija ni bila nikdar prijazna napram katoliškim interesom. »Pomislite vendar na postopanje z duhovniki v lvovski škofiji!« Ko je diplomat nato omenjal, da so Nemci v Belgiji ustrelili mnogo duhovnikov, je dejal papež: Gotovo, vojna prinaša mnoga nasilstva!« Papež je vprašal nato, kaj ententa prav za prav hoče, nakar je diplomat odgovoril, da hoče ententa predvsem uničiti pruski militarizem. »Potem pa«, je odgovoril papež, »morajo razorožiti tudi drugi.« Papež je izrekel svoje začudenje nad drugimi vojnimi cilji entente, ki vsebujejo — kakor je dejal diplomat — povrnitev Alzaško-Lotarinške, ustanovitev nove Poljske, ustanovitev novih držav na razvalinah Avstro-Ogrske ter izpraznitev in odškodovanje Belgije. Papež da je nato rezko prekinil avdijenco. — Diplomat, ki pozna papeža mnogo let, je dejal o njem, da je nezaupljiv napram Rusiji. Dejal je, da so trije motivi papeževe note: želja, da bi imel papež sedež na mirovni konferenci, bojazen, da bi razžalil katolike, in strah pred uničenjem Avstro-Ogrske, največje katoliške vlasti.

Kaj odgovore osrednje vlasti na papeževo noto?

CARIGRAD, 9. (Kor.) »Sabah« doznava: Papeževo noto so vlasti četverozveze preštudirale v prijateljskem smislu. Odgovor se izroči čim prej. »Ilal« doznava: Odgovor četverozveze na papeževo noto priča o resničnih simpatijah za papeža, kojega pobuda ima pred očmi blagor in srečo celokupnega človeštva. Dasi natančna vsebina odgovora še ni znana, misli list, da bo odgovor preveval najvišji ideal zaveznikov, namreč: ohranitev neodvisnosti in svobode ob dosegi miru, ki zajamčuje svobodno izvrševanje vseh njihovih pravic in svobodno posest njihovih ozemelj in imovine.

Mirovno vprašanje in ententni socijalisti.

STOCKHOLM, 8. (Kor.) Rosanov, ki se je z drugimi ruskimi delegati povrnil iz Londona, izjavlja, da je mirovno gibanje tudi na Angleškem močno, toda ne tako močno kot v Rusiji. Francoski socijalisti se prizadevajo na vse pretege, da dobe potne liste za stockholmsko konferenco. Predlog Belgije, da bi se mirovna pogajanja pričela šele potem, ko bo sovražnik izpraznil deželo, je londonska konferenca odklonila.

Vesti iz Rusije.

Bojevito razpoloženje v ruski vojski in mornarici.

PETROGRAD, 8. (Kor.) Poveljnik baltiškega brodovja je od posadk najspednejših postojank na Finskem dobil brzojavko, v kateri izjavljajo, da se bodo bojevale do zadnjega strela. Obenem pozivlja osrednji komite baltiškega brodovja v nekem oklicu tovariše, da naj raje v osvobojevanju Rusije poginejo, nego pa da bi se umaknili brodovju nemškega cesarja. Slične izjave se javljajo z nekega zborovanja komisarjev vojaških organizacije in o maksimalistih v neki seji delavskega in vojaškega sveta.

Obsedno stanje v Petrogradu.

STOCKHOLM, 8. (Kor.) »Aftonbladet« poroča iz Haparande: Z ozirom na položaj, ki je nastal vsled padca Rige, je bilo nad Petrogradom proglašeno obsedno stanje.

DEMISIJA RIBOTOVEGA KABINETA.

PARIZ, 9. (Kor.) Agence Havas javlja: Potem ko sta se predsednika obeh zbornic vrnila v Pariz, je podal ministrski predsednik Ribot predsedniku republike Poincareju demisijo celokupnega kabineta. Predsednik se je posvetoval s predsednikoma obeh zbornic in pozval nato Ribota, naj sestavi novo ministrstvo, kar je ta sprejel.

Posojila Amerike zaveznikom.

HAAG, 9. (Kor.) Hollandsch Nieuw Bureau poroča iz Washingtona: Reprezentantska zbornica je soglasno dovolila vojno posojilo 11 milijard dolarjev, od katerega bodo dobivali zavezniki mesečno po 500 milijonov dolarjev.

Ameriški delavci proti Nemčiji.

MINNEAPOLIS, 8. (Kor.) Reuterjev urad javlja: Za predsednika American Labour Alleance je bil izvoljen Gompers. Tej organizaciji pripadajoči delavci se morajo zavezati, da bodo podpirali vlado. Vrh tega priporoča program organizacije zatiranje Nemcem prijazne propagande.

Avstrijska umetniška razstava na Švedskem.

STOCKHOLM, 9. (Kor.) Avstrijska umetniška razstava, ki obstoja iz del slikarstva, kiparstva in umetne obrti, večinoma moderne smeri, je bila otvorjena danes v navzočnosti prestolonasledniške dvojice, avstrijskega poslanika in številnih odličnih oseb tukajšnje družbe. Razstava je izzvala splošno občudovanje in veliko zanimanje.

Borzne kupčije.

Dunaj, 5. sept.

Na stotisoče vojnih beguncev živi po barakah žalostno beraško življenje; na tisoče in tisoče jih živi raztresenih v zaledju, kjer ne vedo, kaj bo ž njimi in njihovimi rodbinami za teden ali dva. Naši begunci z juga so že tretje leto proč iz ljubljene domačije, kjer so jim domovja porušena ali požgana, polja in vinogradi poteptani, gozdovi posekani; izgubili so vse — berači. Premnogi niso mogli rešiti nič drugega, nego golo življenje; doma so pustili polne shrambe in polne kleti, omare polne perila in obleke, postelje z blazinami in večkratnim perilom, obuvala za leto in zimo — in vse to je bilo v bogat plen brezvestnim tolpam . . . ., ki so plenile za potrebo in brez potrebe. Uničeno vse — in prej premožni državljani, ugledni rojaki naši, tavajo kakor brezumni po tujem svetu, pod tujo streho često grdo gledani, prezirani — vsiljivci!! — Tisto malo denarja v gotovini — in le ta prihaja v poštev! — je že davno pošlo. Kar jih je po Kranjskem in Koroškem, utegnejo šele priti do državne podpore, ki jim je milostno dovoljena, a tudi drugod se morajo šele boriti za njo. In pri vsem tem se še govori o . . . velikanski dobroti, ki jim je izkazana s tem. Ako se oglašajo s svojimi terjatvami, ki jih imajo za izročeno blago, za podrta poslopja, ker so pobrali ves les, pa jih tolažijo: po vojni plačilo! Ako zahtevajo vsaj majhno svoto na račun svoje terjatve za uničeno domovje, jim odgovarjajo: po vojni — morda dobite kako odškodnino! Da pa morajo begunci tudi danes jesti in se oblačiti — kdo misli na to? Ako se begunci oglašajo za podporo, jih podé v — barake, in to njih, doma ugledne in premožne državljane, ki bi lahko mnoge lačenbergerje iz zaledja dobro pogostili . . .!

Ko je vojna prinesla stotisočem beguncev tako usodo, jih je pa tisoče državljanov spravila v tako blazen položaj, da vojno blagrujejo, ker jim je prinesla bogastva, o kakoršnem niso nikdar niti sanjali. »Denarja kot peska«! Hipotekarni dolgovi izginjajo čez noč v ogromnih svotah.

Ljudje že več ne vedo, kaj bi počeli z denarjem. Ko so poplačali dolgove, ako so jih imeli, kupujejo polja in poslopja, ako so le kje na prodaj; plačujejo vsako ceno! Denarja se hočejo iznebiti in ga varno naložiti v realitetah, v blagu, če treba v kupih gnoja, le denarja ne pri hiši!

Toda denarja je veliko več, nego je možno nakupiti posestev, blaga in gnoja. Zato so denarni zavodi polni vlog, veliko več, nego jih morejo zopet razposoditi — in razbijajo si glave, kam ž njim?

Ako je slika taka na sploh, kaj šele pri — vojnih liferantih in špekulantih, ki so si napolnili žepe in blagajne. «Denarja kot peska!« — ne vedo kam ž njim! In vrgli so se liki besni volkovi na borzne kupčije. Ne morejo kupovati hiš in posestev, kajti teh ni dovolj na prodaj; zato so naskočili te dni borze na Dunaju, v Pešti in tudi v Berolinu, kjer pokupujejo najrazličnejše efekte za horendne cene. Delnice družb, ki bodo tudi po vojni imele bogato žetev, so poskočile za desetkratno vrednost in še više! Rudniki, premogovniki, velika železarska industrija, petrolejski vrelci, tovarne avtomobilov, elektrarne, pomorske in rečne paroplovne družbe, opekarne, stavbinske družbe, tovarne za železniške lokomotive in vozove itd. itd. so podjetja, ki bodo imela po vojni za en cel človeški rod široko polje pred seboj za ogromno delo in še ogromnejši dobiček. Zato pa so borzni špekulantje razpredli lov na take papirje in prekašajo drug drugega v visokih, višjih, še višjih ponudbah, da je prihajalo na borzah do divjih prizorov v tej čudni kupčiji, kjer tudi človeška strast prihaja do nepojmljivih ekstaz liki krvoločni hijeni, ko je gladna naletela na svoj smradni plen!

Da je morala taka divja gonja za efekti presegati vse dosedanje meje o skrajnih pojmih dopustnosti, je dokaz dejstvo, da hoče finančni minister baron dr. Wimmer stopiti v dotiko z ravnatelji dunajskih bank, da se ž njimi domeni, kaj bi bilo ukreniti proti tako neizmerno narasli, vse dosedanje mere presegajoči kupčiji z efekti na dunajski borzi. Finančni minister je mnenja, da taka kupčija, kakoršna je bila zlasti 2. in 3. t. m., se mora v bodoče onemogočiti. — Parlament se je že bavil z načrtom obdačevanja borznih kupčij in vlada zdaj grozi (šele zdaj!), da bo tudi ona za najradikalnejše obdačenje prometa z efekti . . .

Zakaj pa ne? Kdo bo plačeval vojne dolgove, velikanske obresti, ako ne tisti — ki lahko plačajo? In kdo lože plača, ako ne tisti, ki z divjo slastjo kupuje papir za 2000 K, ki je bil še pred kratkim le 200 K vreden? — Kdo naj sodeluje pri povračanju škode beguncem, ako ne tisti, ki so vsled vojne obogateli?! Parlament: evo hvaležnega dela dovolj!

Možgani devete dimenzije.

(Dopis.)

Graška tetka se jezi, pak skuša denuncirati tam, kjer je ne peče in kjer je čisto gotovo, da z natolcevanjem ničesar ne opravi! Resnica, ki jo je prinesla »Edinost«, je tako neoporečno pribita, da je inspirator članka v »G. T.« ne ovrže nikdar, čeprav stoji za njim 10 Volksratov in čeprav je dotičnik morda sam g. dr. Sammonigg!

Dejstva govore in ta so taka, da je tiste, ki so jih provocirali, po vsej pravici strah. Naj pove »G. T.«, kako se je iskalo sredstev in zvijač itd., da bi s pomočjo teh pritisnili ob zid bivšega načelnika skladišča na drž. kolodvoru v Šiški, Prevca! Zakaj? Le zato, da je prišel na njegovo mesto mož, ki tolče slovenski jezik tako kot oni, ki je nekoč v nekem uradu »Savo ribal«. G. Zajec je prišel v Ljubljano, ali ne radi potrebe, ampak radi Belangov. Prevca so hoteli prisiliti v pokoj; ker pa se je mož uprl in se še upira, zato in samo zato je danes v Trstu, ločen od žene in otrok. Pove naj nam »G. T.« tudi, kaj je bilo vzrok, da je strojevodja A. Levičnik danes na smrtni postelji! Razloži naj nam, kakov red je znal držati g. strojni mojster Glotz na Opčinah! Pove naj tudi to, kako se je pod patronanco tega g. cehalo tam na debelo, da je šla pri tem služba na psa, ter je bila ravno zato potrebna tam roka pridnega Levičnika. Levičnik je par dni preje prosil v Ljubljano radi slabega zdravja. Moral je nazaj na Opčine, dasi ima doma v Ljubljani ženo in otroke in čeprav je zdravnik priporočal, naj ga radi silno slabega zdravja puste v Ljubljani! Levičnik je moral tja, da napravi red. Glotz pa je prišel — nazaj v Ljubljano k svoji družini!! Na ta način se je torej kaznovalo marljivega, zmožnega moža; oni pa, ki bi zaslužil kazen, se je smejal vsem, ker vedel je, da je kot Nemec nedotakljiv. Pove naj nam »G. T.«, ali se je ta zadeva od strani ravnateljstva uravnala, ali ne, in kako — pa bomo molčali. Levičnik trpi strašno radi takega brezobzirnega postopanja; smrtno je bolan, črtali pa so mu še tiste trdo prislužene dijete, ki se mu morajo izplačati. Gg. poslanci naj zahtevajo pojasnila in zadoščenja! Kajti to, kar se je zgodilo tu, kriči do neba.

Levičnik je od početka vojne vodil kurilnico v Gorici, Prvačini, na Opčinah; odlikovan pa je bil — Nemec! Zadnji trenu-

---

PODLISTEK.

Milijonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavette.

Miza je bila pogrnjena v sobi, iz katere se je na desno prihajalo v kapitanovo spalnico. Da ne bi bilo treba služabnikov, poslušalcev, ki ne znajo molčati, je kapitan vse dal pripraviti že prej, in tako so sedaj gostje, štirje lačni, hrupni možakarji stali okoli bogato obložene mize.

Kapitanov vstop je pozdravilo splošno radostno tuljenje, ki pa je hipoma omolknilo, ko se je pojavil de Lozeril, katerega ni poznala ta štiriperesna deteljica.

— Gospoda, predstavljam vam barona de Lozerila . . . . svojega odkritega sovražnika, s katerim nočem sedaj piti in se veseliti . . . . do preklica, — je dejal Fouquier, še vedno razdražen zaradi prizora na stopnjicah.

Po tej nič dobrega obetajoči predstavitvi so gostje opazovali barona z nekako radovednostjo, dočim pa se je le-ta prijazno smehljal kot prej. Kakor je bilo videti so bili vsi trdno prepričani o Hanibalovi nepremagljivosti, kajti pogledi vseh štirih gostov, uprti v de Lozerila, so kazali isti izraz: intonirali so molče »De profundis«.

Ne da bi se po tem uvodu le količkaj kazal vznemirjen, je de Lozeril kar najljubezniveje pozdravil goste, rekoč:

— Zelo me veseli, da se morem muditi v tako prijetni družbi, in zato sem tudi sprejel kapitanovo vabilo, s katerim imam, kakor vam je povedal sam, še majhen obračun.

— Dobro! — je dejal Hanibal, — sedaj, de Lozeril, pa sedite in piva pošteno, mirno pričakujoč one vesele zabave, ko si potem drug drugemu zlomiva vrat. Vas, gospoda moja, mi menda ni treba izpodbujati še posebej, da si privoščite, česar želite.

In v resnici so bili Fouquierjevi tovariši siroveži, katerih ni bilo treba izpodbujati. Hlastno so posegali po dobrih stvareh, ki so bile na razpolago. Dasiravno je njihova morala imela marsikatero slabo stran, so vendar imeli vsi zelo dobre želodce in trdne glave, da se jim ni bilo bati velikega števila jedil in tudi ne še večjega števila steklenic, ki so bile pripravljene. Tako je torej prva ura potekla čisto tiho in mirno, in tišino je motilo edino le žvenketanje kozarcev in pa rožljanje jedilnega orodja.

Ali se je pa tudi de Lozeril mogel kosati s Fouquierjem in njeogvimi prijatelji, ki so bili po peti steklenici še vsi popolnoma trezni? Izpočetka bi se bilo to dalo misliti, kajti praznil je s kapitanom kozarec za kozarcem. Sedela sta si nasproti in se nista mogla drug drugega oslepariti niti za en kozarec.

V de Lozerilovo nesrečo je dolgoletna vaja s steklenico in mečem dala orjaškemu Hanibalu znatno premoč nad njegovim nasprotnikom.

— Dosti ga ne prenese več, si je dejal kmalu Hanibal, ko je opazil, da se oči njegovega prijatelja že po tretji steklenici nekam čudno svetlikajo.

Polagoma je postal de Lozeril tudi brbljav in kričav. Kmalu nato pa je bil njegov govor že skoraj nerazumljiv, ker se mu je jezik že kar očividno zapletal.

De Lozeril je bil v svoji pijanosti zelo bahav.

— Iz česa hočete sklepati, da sem pijan? — je dejal.

— Prav veliko vam ni treba več, — je odgovoril eden gostov, kateremu je namignil kapitan, naj razdraži njegovega nasprotnika. — Poznal sem mlada dekleta, ki so se nahajala v enakem stanju, ne da bi bile pile kaj več ali tudi manj.

Kot večina pijanih ljudi je tudi de Lozeril rad izzival druge.

— Jaz prenesem več kot pa ti, ti veliki pavijan! — je zaklical, — stavim s teboj, da popijem tri steklenice drugo za drugo, preden ti zmoreš samo dve.

To govoreč, je vstal, da bi stopil k omari, na kateri je stala cela vojska steklenic. Toda že pri prvem koraku se je opotekel in se zgrudil nazaj na svoj stol.

— Ta je poln, da bolj ne more biti, — si je dejal kapitan, ki je kot dobro izkušen poznavalec natančno opazoval naraščajočo pijanost svojega nasprotnika.

Po tem ponesrečenem poizkusu je de Lozeril z medlo navzdol visečimi rokami, s povešeno glavo in mrmljajoč nerazumljive besede obležal na svojem stolu. Vino, ki mu je stopilo v glavo, ga je popolnoma izročilo v roke Hanibalu.

— Tega otroka je treba spraviti spat; saj že ne more več misliti, — je dejal njegov sosed.

— Moja glava je čistejša, kot pa tvoja, pijana klada ti! — je še zamrmral de Lozeril. — Vprašaj me, kar hočeš, pa boš videl, ali ti bom odgovarjal, brenta nalita ti! Kapitan je takoj porabil to ugodno priliko.

— Pa mi povejte, de Lozeril, zakaj ste se pred nekako dvema urama tako smejal, ko ste stal pred Brichetovimi vrati?

tek se mu zagreneva s tem, da ne dobi pravočasno nakazane plače in dijet.

»G. T.« naj razloži, zakaj so Žagarjeve hlače v zgodovini uradništva postale tako znamenite! Pove naj tudi rezultat zdravniške preiskave stanja Žagarjevega, in opazko: preiščite, g. doktor, tiste, ki so me poslali sem, ker oni sigurno niso normalni. Kdo so bili navzoči — vedo sami. Žagarja je zdravnik izpoznal za absolutno pametnega.

»G. T.« naj tudi pove, kako značajni dolžniki so različni samski gg. Nekdo dolguje že več let stari ubogi vdovi čuvaja v P. lepo svoto, služi dijete — denarja pa ne vrne, da-si ima visoko šaržo.

Nihče ne bi govoril o sovraštvu in jezi če bi se ravnalo pravično. Ob takem zistemu uničevanja vsega slov. uradništva in služabništva pa ne more biti drugače. Cinizem in zloba sta se ob nezdravih razmerah, ki vladajo, zanesla na zadnjo polo papirja in v najslabšo čuvajnico. Ves ta zistem pa ima oporo v Volksratu!!

Kako se ravna z ljudmi pri izpitih, to vedo povedati razni premikači, razni sprevodniki, poduradniki, uradniki in vsi, ki so malo manj podkovani v nemškem jeziku. Govore jim potem: Znate sicer, a ker delate napake v izgovoru, priti morate še enkrat, drugi pa, ki »šveljajo«, dočim se strokovno razumejo toliko kot zajec na boben, napravljajo izpit — sijajno. V ljubljanski kurilnici je n. pr. delavec, ki spravlja pepel iz strojev, absolviral V. gimnazijalni razred!! Ker je Slovenec, ne more priti naprej. Nemcu zadostuje podpis, pa je že nastavljen.

Wieser, Scholz etc., kdo jih ne pozna iz Gorice, kdo ne ve, da je Wieser odletel iz Ftl., ker je — prebrihtna glava!

»G. T.« išče izdajalce, pa denuncira, pa se sklicuje na dež. vlado, na spicelne itd. Čemu ne pove, kakšni vzroki so bili merodajni, da se lani koncem leta (novembra-decembra) niso izplačale plače in doklade kot sicer? Čemu molči o onem vratolomnem skoku v Welsu skozi okno? Čemu ne pove nič o kordonu? Čemu denuncira tam, kjer so bili in so pošteni avstrijski domoljubi, ne vidi pa onih, ki so imeli toliko masla, da so ga pošiljali čez mejo? »G. T.« naj se torej oglasi, pa pokaže enkrat s prstom tudi na tiste, ki so njenega pokoljenja in ki so državi veliko več škodili, nego pa nedolžen slovenski govor kakega zavirača! Slovenski uslužbenci drž. železnic stoje v vseh ozirih daleč nad patrijotizmom — denuncijantov, ker njim ne gre za vsenemške Belange, ampak za to, da z dušom in telesom, s krvjo in vsem žitjem dajejo cesarju, kar je cesarjevega! In naš cesar je avstrijski naš dom Avstrija. Cesarja in državo ljubimo vsi, če je to tetki všeč ali ne! — Nočemo, da bi se širila nemška objestnost med nami do nevzdržljivosti! Mi hočemo na svoji zemlji živeti kot narod naroda vredno življenje! Mi nismo hlapci, naše delo in naša kri bo isto toliko vredna kot nemška. Nemci naj se vedejo med nami pošteno, ne pa zahrbtno in hinavsko, pa utihnejo te naše tožbe. Stiskani smo na lastni zemlji. Nemci pa imajo vsega kar hočejo. Zato naj si »G. Tagblatt« zapiše za uho, da možgani devete dimenzije ne morejo dovesti poštenega človeštva nikoli tja, kjer nemško šovenstvo išče rešitve v trditvah, ki jih samo ne veruje! Graški list naj se le še oglasi, če hoče izvedeti resnico, ker doslej je slabo orijentiran.

Tacitus nuovus.

Iz španske Amerike.

(Nadaljevanje.)

Ko so kolonisti pozneje uvideli, da je imela od sadov njihovega dela največ dobička zemlja-mati angleška, ki jih je hotela celo brez njihovega dovoljenja obdačiti, tedaj so se pač lahko upali, braniti svoje pravice z orožjem v roki in zahtevati popolno samovlado. Za to so bili zreli vsled okolnosti, da so bili že navajeni urejati in upravljati svoje stvari po lastnih občinskih zborih in po letnih državnih shodih in se radi tega smatrali vmešavanje Anglije v njihove pravice in stvari kot ustavolomstvo in uzurpacijo. Seveda treba povdarjati, da bi severni Amerikanci težko zmagali brez pomoči Francije in Španije, vsled česar so bili Angleži zaposleni tudi v več krajih sveta.

Vse drugače v španski Ameriki. Tu je šlo najprej ne za naseljevanje na novoodkritih krajev, temveč za osvojitev istih. Morale so se podjarmiti mogočne, dobrourejevane indijanske države s svojo kulturo, kakor peruško in čileško kraljestvo Inkasev, ali pa mehikansko kraljestvo Aztekov.

Ko se je dovršila osvojitev po malih predrznih španskih četah, se to velikansko ozemlje ni dalo morda priseljujočim se kmetom v obdelovanje, temveč se je razdelilo med vodje in vojake, kar jim je španski kralj tudi potrdil.

Na ogromnem površju se je razstreslo nekoliko tisoč Špancev, in iz teh je nastalo današnje prebivalstvo Kreolov. Zgodovina nam v enomer pripoveduje o nečloveški krutosti, s katero so postopali španski osvojitelji proti indijanskemu prebivalstvu; žal, da je tudi res. Toda, če pomislimo, da je imel Cortèz le 500 ljudi za osvojitev kraljevstva Aztekov z njihovimi 100.000 vojaki, in da je Pizarro le s 183 možmi šel osvajat si bajno kraljevstvo Inka, tedaj ne smemo zameriti Špancem, da niso bili ravno izbirčni v uporabljanju sredstev.

Nenadoma so bili prišli Španci in so s tem prebivalce terorizirali. Ako so se hoteli vzdržati še nadalje, tedaj so morali ravnati s hitrostjo, odločnostjo in brezobzirnostjo, predno so se mogli Indijanci zbuditi iz prve omamljenosti. Tudi so imeli Španci težavno stališče, ko so domačini, seveda prepozno, izpoznali, da beli ljudje niso bogovi, temveč čisto navadni roparski vsiljenci; le predrznost in kruta strogost sta jih rešile gotovega pogina. Mehkosrčni, človekoljubni, sentimentalno navdahnjeni ljudje ne bi bili sposobni za izvršitev takih junaštev.

Vodje osvojilnih čet so delali vse iz lastne inicijative, ne po posebnem nalogu španske vlade, in so si sami preskrbovali potrebna sredstva. Obvestili so španskega kralja o svoji nameri, dobili njegovo dovoljenje in sklenili z njim pogodbo: Cortèz, Pizarro, Almagro, de Balboa, Valdivia in drugi so se obvezali poiskati dežele, bogate na zlatu in srebru, in jih po potrebi podjarmiti, del plena in izkoriščanje zlatih in srebrnih rud pa se je imelo prepustiti kralju. Toda, on jim je že v naprej potrdil pridobljeno, iz zemlje in ljudi obstoječo posestvo in primeren delež v plenu, imenoval v naprej vodje za namestnike novo pridobljenih dežel. Na podlagi takih pogodb so se podjarmile nove dežele ne za Spansko, ampak za španskega kralja. Torej ne Španska, to je španska vlada, temveč kralj Španije je dovolil prvim osvojiteljem privatno posestvo, on jim je to v resnici podaril, kakor so v srednjem veku delali kralji in cerkev napram zaslužnim plemenitašem. Španska Amerika torej ni bila juridično špansko posestvo, temveč posestvo španskega kralja, kar je imelo za posledico dolga juridična razlaganja in določanja in je moralo pozneje, ko so se prekinile zveze z zemljo-materjo, postati usodepolno.

Prvi osvojitelji so na podlagi medsebojnih in po kralju potrjenih pogodb ne samo medsebojno delili ozemlje, temveč tudi usužnjili domače prebivalstvo. Španski rodovi so ustanavljali mesta, tu se nastanili in so od tu,ali, v začetku, od katergakoli utrjenega kraja, vladali svojo veliko posest. Njihovo razmerje do podvrženega prebivalstva je bilo slično onemu v staroevropejski dobi med fevdalnim plemenitašem in njegovimi hlapci; le podvrženi Indijanec ni imel nobene pravice in se je ravnalo z njim kakor z divjo zverjo.

In ne samo, da so se nadaljna priseljevanja iz Španije dovoljevala le v skrčeni meri (iz drugih evropskih dežel sploh niso bila pripuščena), temveč se je pozneje celo priseljevanje iz Španije prepovedalo; dovoljenje za to se je moralo dobiti direktno od »kraljevskega sveta Indije« in je bilo navezano na gotove pogoje. Tako se je moglo veleposestvo lahko nemoteno razširiti in dobro ukoreniniti, da tvori še dandanes podlago južnoamerikanskih držav. Torej ni tu močnega, svobodnega, naše navezanega kmečkega stanu, ali pa le v zelo mali meri. Ker je, kakor rečeno, izostalo nadaljno priseljevanje za časa španskega vladanja, je bilo naravno, da so se kolonisti mešali z indijanskimi domačini, in Mestic zopet z Zamorci, ki so se bili uvedli kot sužnji. Po navadi pa je bil nižji sloj belega prebivalstva, ki se je družil v takih mešanih zakonih. Potomci osvojiteljev, »ponosnih conquistadores«, zlasti plemenitaški rodovi, so skušali ohraniti kolikor možno čistost pokoljenja in so držali strogo skupaj, svesti si svojega vojaško-aristokratičnega značaja.

(Dalje prihodnjič.)

Razne politične vesti.

Zanimiv razgovor o narodni pravičnosti v Avstriji. »Venkov« prinaša nastopne interesantne reminiscence: Pred nekoliko meseci je došel na Dunaj zastopnik nekega velikega nizozemskega lista, da se z grofom Clam-Martinicem porazgovori o ravnopravnosti narodov, ko je bil ta grof še ministrski predsednik. Časnikar ni hotel doznati ravno tega, kak da je položaj češkega naroda v monarhiji, ker je že sam dovolj vedel o kulturnem in gospodarskem napredku Čehov. Grof Clam-Martinic je izjavil tujemu novinarju, da imajo Čehi »skoraj vse«, kar žele, ali žurnalist ni bil zadovoljen s tem odgovorom. Pritisnil je ministrskega predsednika, da je moral priznati, da Čehi v kraljestvu in v Moravski tvorijo pretežno večino prebivalstva, a na to je hotel novinar vedeti, da-li ima ta večina svojega češkega- res češkega namestnika? Grof Clam-Martinic je moral priznati, da tega ni, ker je namestnik nemške narodnosti. — Dalje je novinar vprašal, kake narodnosti so praški nadškof, šef češkega pravosodja, ravnatelj državnih železnic? A ko mu je grof Clam-Martinic odgovoril, da so to Nemci, mu je rekel: **»In to imenujete vi narodno »pravičnost«**, to naj bi se — bi hoteli vi — smatralo za **zrelo rešitev vprašanja malih narodov!«** — Ali, kak pojm je dobil šele tuji novinar, ko je prišel na Ogrsko, ter se informiral o usodi nemadjarskih narodnosti! Danes je nevtralno inozemstvo že dovolj poučeno o naših razmerah in se ne pušča več odbijati s cenenimi frazami, tako priljubljenimi pri naših vladah. Dejstva govore danes bolje, nego vsi lepi govori. **Kar hočejo Čehi in južni Slovani, to so izjavili v svojih deklaracijah od 30. maja**, a niso dobili še na to odkritega, podrobnega odgovora. A to je — karakteristično.

Ruski volilni zakon za ustavodajno skupščino. Novi od provizorične vlade sankcijonirani ruski volilni zakon glede volitev v ustavodajno skupščino vsebuje med drugim sledeča določila: Ustavodajna skupščina obstoja iz članov, izvoljenih od prebivalstva obojega spola na podlagi splošne, enake in direktne volilne pravice v tajnem glasovanju ob uporabi proporčnega načela. Volilno pravico imajo ruski državljani in državljanke, ki so dovršili 20. leto starosti. Vojaške osebe imajo volilno pravico, ako so dosegle na dan volitev starost nazadnje odrejenega izrednega rekrutnega prebiranja. Vojaški begunci in radi gotovih deliktov obsojeni nimajo volilne pravice. Izvoli se lahko vsaka oseba, ki ima volilno pravico. Člani prejšnje dinastije nimajo niti aktivne niti pasivne volilne pravice.

Aprovizacijske stvari.

Razdeljevanje izkaznic za kruh, moko, in maščobe.

Danes, v pondeljek, 10. t. m., se prične razdeljevanje izkaznic za kruh in moko za tedne 102—103 in 104—105 ter izkaznic za maščobe za tedne 53—56.

Izkaznice se bodo dobivale v uradih krušnih komisij tekom uradnih ur (9—12) od pondeljka, 10. t. m., do vštete sobote, 15. t. m. Strankam se priporoča, da se pri prejemu izkaznic prepričajo, če so dobile zadostno število izkaznic in če so izkaznice opremljene z uradnim pečatom; izkaznice brez uradnega pečata so namreč neveljavne ter se zaplenijo. — Vse družinske poglavarje in poglavarje domačih gospodinjstev se opozarja na dolžnost, da pristojni krušni komisiji tekom 24 ur naznanijo vsakršno izpremembo bivališča ter izpremembo števila družinskih članov, oziroma članov domačega gospodinjstva.

• • •

Sedež krušne komisije št. 17—18 se je premestil iz ulice dell' Istituto št. 15 v ulico Pondares št. 4, I. nadstr.

Domače vesti.

Za povratek beguncev odprti okraji. Ministrstvo za notranje zadeve je odprlo naslednje okraje za splošen povratek primorskih beguncev: politične okraje Koper Lošinj, Pazin, Poreč, Krk, Volosko-Opatija, od sežanskega političnega okraja sežanski sodni okraj, izvzemši občino Zgonik, od tolminskega političnega okraja tolminski sodni okraj, izvzemši občine Sv. Lucija, Tolmin in Volče, od puljskega političnega okraja vodnjanski sodni okraj, izvzemši mesto Vodnjan, ter rovinjski sodni okraj, izvzemši k občini Bal pripadajočih teritorijev Barbariga. (Kor.)

Podpore gorliškim evakuirancem. Z ozirom na vest v št. 240. »Edinosti« od 30. avgusta t. l., da je gospod namestnik baron Fries-Skene, ko se je mudil v Ajdovščini, »izročil županom znatne denarne prispevke, ki so določeni za olajšanje trenutnega položaja evakuiranega prebivalstva«, in z ozirom na tozadevno sporočilo ajdovskega župana, g. **Kovača**, v včerajšnji »Edinosti«, smo prejeli s pristojne strani naslednje pojasnilo: Gospod namestnik je izročil županom vsled sedanje laške ofenzive evakuiranih občin v Gorah za pokritje prvih najnujnejših potreb evakuiranega prebivalstva znesek 1000 K in jim dal potem še po okrajnem glavarstvu nakazati nadaljnih 2000 K. Obenem jim je tudi obljubil, da se stori vse potrebno za prehrano evakuiranega prebivalstva. Županu ajdovske občine, g. Kovaču, ni gospod namestnik izročil nikakršnega zneska za evakuirance, ker se v ajdovski občini doslej nikjer ni odredila evakuacija. Toliko v pojasnilo, da ne bi se morda mislilo, da je ajdovski župan prejel kak znesek, ki ga ne bi bil potem razdelil med prizadeto prebivalstvo. Ona dva zneska sta torej bila, kakor že rečeno, določena izključno le za prve najnujnejše potrebe evakuiranega prebivalstva v Gorah in sta bila izročena dotičnim županom. Evakuirano prebivalstvo seveda dobi tudi pristoječo mu redno, po znani ministrski naredbi določeno, stalno begunško podporo.

Mestna zastavljalnica. Jutri, v torek, 11. t. m., od 9 in pol dop. do 1 pop. in od 3 in pol do 6 pop. se bodo prodajali na dražbi nedragoceni predmeti serije 140, zastavljeni meseca oktobra na zelene listke, in sicer od št. 27.801 do št. 32.200.

Začetek šolskega leta v Trstu.

C. kr. pripravnica za srednje šole v Trstu. Vpisovanje za šolsko leto 1917/18 se bo vršilo: V nedeljo, 16. sept., od 9—11 dop. za I. letnik in v pondeljek, 17. sept., od 10—12 dop. za II. letnik. Na novo vstopajoči učenci morajo priti v spremstvu starišev ali njih namestnikov ter prinesti seboj: 1. krstni list, 2. zadnje šolsko spričevalo dobro dovršenega III. raz. ljudske šole, 3. spričevalo o cepljenju koz in 4. izkaz, da so zdravih oči. Pri vpisovanju je plačati 3 K vpisnine. Opozarja se, da se učencev, ki so prekoračili 11. leto starosti, v prvi letnik ne bo sprejemalo. Učenci, ki so bili sprejeti v I. letnik koncem preteklega šolskega leta, pridejo v šolo v torek, dne 18. sept., ob 9 dop. Oni učenci, ki prestopajo v II. letnik, prineso k vpisovanju zadnje letno spričevalo in imajo plačati 2 K učnega prispevka. Ponavljalni izpiti se bodo vršili v soboto, dne 15. sept., ob 9 dop.

• • •

Slovenska ljudska šola v Rojanu. Vpisovanje v to šolo se bo vršilo dne 11., 12. in 13. septembra od 9 do 12 dopoldne. Za vpis v I. razred je potreben krstni list ali izpisek iz krstne matice, spričevalo cepljenja in spričevalo zdravih oči. Vsi otroci, tudi taki, ki so že hodili v šolo, morajo priti v spremstvu starišev ali odraslih namestnikov, da dajo vodstvu potrebne podatke.

• • •

Vpisovanje na deški ljudski in meščanski šoli »Družbe sv. Cirila in Metoda« se bo vršilo **dne 13., 14. in 15. septembra t. l. od 9—11 dopoldne** pri Sv. Jakobu, na deških vsporednicah na Acquedottu pa **13., 14. in 15. septembra t. l. od 2—4 popoldne.** V ponedeljek, 17. septembra, t. l. je šolska služba božja, v torek, 18. septembra, t. l. ob 8 uri zjutraj se začne redni pouk. K vpisovanju novih učencev je treba privesti otroka in prinesti s seboj le-te papirje: 1. rojstni list ali izpisek iz rojstne matice anagrafičnega urada, 2. izpričevalo o cepljenju kozic iz zadnjih 5 let, 3. izpričevalo zdravih oči, ki pa mora biti iz tekočega leta, starejše ne velja, 4. za vpis v višje razrede tudi zadnje šolsko izpričevalo. Brez teh papirjev vpis ni možen. Za vsakega otroka treba povedati tudi domovinsko občino, t. j., sedež pristojnega županstva. Ker mora šolsko vodstvo takoj po vpisovanju predložiti šolski oblasti imenik vpisanih učencev, se opozarjajo starši, da ob gori določenih dneh vpišejo svoje otroke v šolo, ker le tisti otroci, ki bodo priglašeni za vstop v šolo, bodo sprejeti v ta imenik: to velja posebno tudi za vse učence lanskega leta; kdor izmed teh se ne vpiše ob gori določenih dneh, ne bo štet med učence te šole in so starši sami odgovorni za posledice. Na meščanski šoli se sprejemajo učenci v I. in II. razred in sicer v I. razred učenci, ki so dovršili 5. razred (5. šolsko leto), v II. razred pa oni, ki so dovršili 6. razred ljudske šole (v tem slučaju sprejemni izpit). Ob vpisu je plačati 4 K prispevka za učila.

DAROVI.

Ob priliki praznovanja godu gospe Marije Petrić se je nabralo za moško podružnico CMD 50 K. Denar hrani uprava »Edinosti«.

Za begunce. Berta, Aleksander in Rudolf Porenta so za kraške begunce dali namestništvu na razpolago znesek K 100.

Darovi, došli vladnemu komisarju. — »Adriatica« K 100 v korist »Soškemu skladu«.

Za organizacijo oskrbnic vojniških sirot je darovala ga. Gusti Kupelwieser znesek 200 K.

Odbor zavoda sv. Nikolaja se najsrčneje zahvaljuje za velikodušne darove, katere so blagovolili nakloniti zavodu sledeči dobrotniki:

Neimenovani po g. dr. Rybáru K 100, Okrajna hranilnica in posojilnica v Sežani K 20, Jahlič Karol žup. Prežganje p. Litiji K 5, Krzić Anton c. kr. prof. v pok. Ljubljana K 2, Gregorij Jakelj žup. v pok. Ljubljana K 1, V. Majar v Izlakah K 2, Gospodarska zveza v Ljubljani K 20, Pfajfar Franja, Ljub. v poč. umrle Guzel K 10, Pavel Perko žup. Čežnjice Tuhinj Kranjsko K 5, Pok. žup. Martelanec K 20, Lobe Janko voj. kurat Steinthal pri Ptuju K 1, Rihar Matej dekan Smartno pri Litiji K 1, Zelnik Josip žup. na Čemšeniku Kranjsko K 2, Krajec Ivan Novo Mesto K 4, Nemanić Mart. žup. Brusnice K 4, Reselj Nežika Trst K 5, Oreher Andrej žup. Struge p. Dobropolje Dolenjsko K 3, Pauser Adolf Rudolfovo K 5, Barle Janko žup. Ljubljana K 5, Tržaška hranilnica in posojilnica K 500, Sitar N. St. Gotard Trojana K 1, Žagar Jožef žup. v Pečah pri Vači K 2, Posojilnica v Gornji Radgoni K 20, Po pokojnemu Poliču potom „Edinosti“ K 250, Hranilnica in posojilnica Škofjaloka K 20, Ivan Luk žup. Lovrana K 7, Ana Misič Trst K 5. Prosimo naj nas tudi nadalje ne zapuste dobrosrčno misleči kajti zavod mora biti v teh težkih časih silno borbo za obstanek. Zato prosimo podpirajte nas, da ne podležemo še ta kratek čas. Žalostno bi bilo če bi morala taka človekoljubna naprava podleči, sedaj po dvajsetletnem svojem obstanku. Še enkrat iskrena hvala vsem podpiratelјem in dobrotnikom, osobito pa gospej dr. Rybářevi ki se vedno in povsod toplo zavzema za zavod. Bog dal, da bi našla še mnogo drugih posnemalk.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastne tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Dobro kavo se pije edino v ul. Bosco št. 10. Bela kava ½ litra 36 vin., kava-kupucinar 20 vin., črna kava 20 vin. Na izbero časniki in ilustracije. Velika čistost. Prostor primeren vsem slojem. — Marija Kaplanek. 1437

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 407

Izurjeno strojepisko, zmožno slovenskega in italijanskega jezika sprejme takoj, dajajoč prednost stenografinjam odv pisarna dr. Abrama in dr. Rybára ulica Campanile 11, 1441

Na prodaj imam svinjo težko 45 kg. — Hrovatin, Trebče št. 5. 1440

Štirje dijaki dobijo po zmerni ceni hrano in stanovanje. — Naslov Amalija Drufovka Scala Santa 263, Trst-Rojan. 1411

Dvonadstropna hiša ob glavni cesti, 5 minut od postaje Sv. Lucija-Portorose, štiri sobe, dvorana, kuhinja, dve skladišči, klet, peč, hodnik, hlev, vrt, dvorišče studenec, se proda, takoj 15.000 K, ostanek 10.000 K v 10 letih brez obresti. Naslov: Josip Valentič, nadučitelj, Sv. Anton, pošta Dekani, Istra. 3/86

Hranilnica in posojilnica Marezige

reg. zadr. z neomejeno zavezo

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, 16. septembra, ob 3. popoldne v lastnih prostorih v Marezigah.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobrenje računskega zaključka za l. 1916.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

NB. Ako bi ob določeni uri ne prišlo zadostno število zborovalcev, bi se glasom § 33 zadružnih pravil sklical uro pozneje drugi občni zbor na istem mestu in s prvotnim dnevnim redom, ki bi sklepal ob vsakem številu prisotnih zadružnikov.

MAREZIGE, dne 6. septembra 1917.

NAČELNIŠTVO.

ODVETNIŠKEGA URADNIKA ali URADNICO

zmožnega slovenske in nemške stenografije in ki zna pisati na stroj sprejme takoj pisarna Dr. EDVARDA SLAVIKA odvetnika v Trstu, Via Vienna št. 10, I. nadstr. Plača po dogovoru.

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odprt od 8½ zvečer naprej

Vstopnina K 2

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški uzorci.

Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser

Bogata zaloga vseh potrebščin.

Mehanična delavnica za vsako popravljanje.

— Tvrdka ustanovljena leta 1878. —

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Campanile št. 19.

Proda se dobro upeljana lesna industrija

s ca. 300.000 M³ jelke, bora, bukve. — Cena nizka. Ugodna plovitba. Oddaljenost od mesta in žel. postaje 12—25 km od adrijanskega pristanišča samo 120 km.

Ponudbe od resnih reflektantov na Inseratni oddelek lista pod: »Lesna industrija 300.000«.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ul. Posta vecchie 12, vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečine.

Plombiranje.

UMETNI ZOBJE

Ogiasi, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti« — Ulica Sv. Frančiška Asiškega 20, pritličje.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio štev. 5 (Lastno poslopje)

Kapital in rezerva K 13,200.000.—

Filijalke: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.

Vloge na knjižice 3½% Vloge na knjižice

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe deposits. — Prodaja sreč razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja sreč itd. brezplačno. Stavbni kredit, rembours krediti. — Borzna naročila. — — Inkaso. — — Menjalnica. — — Eskompt menic.

Telefoni: 1463, 1793 in 2676. Brzojavi: JADRANSKA.

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne